

GRAVAMINA

PUBLICA

Sive Contraventiones legum fundamentalium Provinciæ quas Illustrissimus per ultimas Constitutiones Ducatibus Curlandiæ & Semigalliæ de novo provisus Dux Ernestus Joannes statim post ejusdem Electionem, ante, circa & post obtentam investituram feudalem, ante Suum lapsum in Russia & tandem post ejusdem liberationem circa occupationem notoriam feudi tam committendo, quam omittendo cumulavit. Itaq; Gravamina a Generoso Ordine Equestri proponenda secundam Seriem temporum Se ipsa discernunt.

imo.

Commemoratus Illustrissimus Dux Anno 1737. Relscriptum Cancellariæ procuravit pro stabilienda Conventione Gedanensi, quæ Conventio multa Juribus hujus Provinciæ contraria continet, & quam ejusdem Plenipotentarius illius tem-

✠ ✠ ✠ ✠ ✠

us temporis die 12. Novembris eodẽ annõ inivit, sicut hoc plenissime probatur in deductione hic adjuncta sub litera A. Et quanquam Illustrissimus Dux in Conferentia post suum reditum celebrata, testante ejusdem concluso, ipse agnovit quod hæc Conventio Juribus hujus Provinciæ perniciosã & periculosa sit: Atamen ejusdem Plenipotentarius Varsaviæ subsistens uti notorium est, ita operam suam navavit.

2do.

UT hæc Conventio pro basi & fundamento ejusdem novæ investituræ assumpta & ad hunc finem Constitutioni Regni inserta sit. Citatio peremptoria Possessorum hypothecariorum bonorum Ducalium &c. erat Contraventio Jurium Provinciæ, ut & Pacti cum Nobilitate sanciti. Secundum Jura hujus Provinciæ intuitu harum possessionum non nisi contractus desuper obtenti normam dare poterant. Itaq; hæc Citatio erat non solum ambitus, sed etiam illos qui interesse ad causam habebant talibus anfractibus implicabat, qui illorum Juribus & bonis periculosi & damnosi erant; hæc contraventio legum, unde in multos incolas hujus Provinciæ maxima damna redundant, per eandem Citationem edictalem nunc denuo reiteratur.

3tio.

ANnõ 1739. obtinebatur Investitura feudalis contra modum investituræ feudalis ad quem Acta incorporationis Curlandiæ de Anno 1561. se expresse referunt, & sic contra legem fundamentalem status, 2do. contra Formulam Regiminis §. 48. cujus autoritas per Decretum contra Illustrissimos Duces Fridericam & Wilhelmum Anno 1616. latum facta est æterna. Conferatur Decretum privationis feudi datum Varsaviæ in Conventu Regni F. 4. post Festum Inventionis St. Crucis. Decretum de Telonia datum Varsaviæ in Conventu Regni generali F. 3. intra octavas Sacratissimi Corporis Christi. 3tio. contra Decisiones Com-
misso-

❧ ❧ ❧ ❧ ❧

missoriales de Anno 1642. 4to. contra Constitutionem Regni de Anno 1683. & contra Decisiones Commissoriales de Anno 1717. §. I. harum Conclusionem, in quibus erga ejusmodi investituram feudalem uti moderni Ducis fuit omnia officia Ordinum hujus Provinciæ plane tolluntur, imo etiam amissio feudi expresse Sancta est. Uti verba in conclusione Decisionum Commissorialium de Anno 1717. contenta id indicant.

4to.

PRæterea Diploma hujus investituræ non est communitum Sigillo Regni, & propterea in illo desiderantur duo requisita essentialia. Uti defectus investituræ & generaliter omne id quod circa illam in præjudicium legis ex parte suæ Illustritatis præsumptum est in Deductione hic adjuncta sub litera B. prolixius expostum est, ibiq; reperitur.

5to.

Annò 1739. sub data 19. Aprilis illa satis rota declaratio contra Decisiones Commissoriales de Anno 1717. per mentionati Ducis Plenipotentiarium & Consiliarium Hartmann sub & Oreptilie ac ad malam Cancellariæ informationem eliciebatur, ejusdemq; nimis usus in Curlandia introducebatur, In Deductione hic adjuncta sub litera C. plenissime probatur, Decisiones Commissoriales de Anno 1717. nil nisi applicationes legum fundamentalium esse. Cum itaq; per istam declarationem ulterior usus prædictarum decisionum Commissorialium sistebatur, eo ipso etiam ulterior applicatio legum fundamentalium impediabatur. Unde plenum & perspicuum est eversionem fundamenti totius status per hoc attentatum præparatam fuisse. Conferatur deductio mentionata.

6to.

Illa Concessio quam Illustrissimus Dux ad sua petita obtinuit, ut

A2

sibi

✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

sibi licitum esset Petroburgi Regiminis munia expedire, est aperta infractio Ordinationis Regiminis, quæ poenas contra Duces Fridericum & Wilhelmum in Decretis supra commemoratis latas in se trahit.

7mo.

Domini

NOta ascensio ad fastigium Regentis Imperii Russici hunc Ducem Curlandiae & Principem feudatarium Poloniae tum temporis eximebat potestate Supremi & Directi, & simul Nobilitati Curlandiae facultatem adimebat quam secundum Jura hujus Provinciae habet Gravamina contra suos Duces proferendi, & contra illos coram judiciis Relationum uti summo Tribunali causam agendi.

8vo.

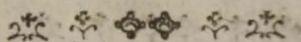
INsequens lapsus & omnia quæ inde exorta sunt tot circumstantiis involuta sunt quæ simul sumpta admodum sensibilia præjudicia ostendunt, & quamliu hæc non sunt emedio sublata præjudicium ex tali regimine enascens cum prærogativis libere Nobilitatis incompatible permanet.

9no.

IN hæc omnia sequebatur siquestratio bonorum Ducalium Curlandiae, per quam debita privata maximam in partem exsoluta, in debita publica status commutata & Domum Ducalem Curlandicam loco in rem, tunc in detrimentum feudi per complures annos implicatam conspiciebamus.

10mo.

ET si investitura feudalis, uti supra jam expositum est, contra leges obtenta, & propterea Nobilitas secundum Decisiones Commissoriales de Anno 1717. §. I. ab omni nexu & officio liberata erat: attamen sua illustritas post obtentam liberationem feudum occupavit Regimen & proventus Domus Ducalis sibi arrogavit. & qui

quidem modo in Juribus hujus Provinciae non approbato, ac propria auctoritate, ut si etiam conditiones feudi adimplevillet, ac per nulla attentata poenam privationis feudi in se traxillet, & sic optimam justitiam tenuisset; attamen propter modum violentum quo feudi possessionem arripuit & spoliū in suo commisit, hoc in casu non minus illi obflare deberet exceptio spoliū, quam Nobilitas axioma juris: spoliatus ante omnia restituendus est pro se allegare potest.

IMMO.

Non solum occupatio feudi cum violatione Jurium Domini Supremi & Jurium hujus Provinciae praesumpta est, sed etiam sua illustritas Regimen suum omnibus aliis dissimile & Nobilitati admodum grave reddere pergit. Illustrissimi Domini Senatores a S.R. Majestate gloriosissimae memoriae in Curlandiam missi contemptui habebantur, uti hoc notorium est. Officiales hujus Provinciae officia erga Patriam curae cordiq; habentes & alii Concives ejusdem, contra acta publica primaevae subjectionis §. 18. & 19. contra Formulam Regiminis §. 7. & 12. contra Commissoriales Decisiones de Anno 1717. §. 2 & ad Gravamen 12. sine judiciali cognitione spoliati in acerbissimum exitium adducti sunt, dum unus Consiliarius Supremus, duo Capitanei Majores, quinque Capitanei, tres Judiciorum Assessores & multi alii Nobiles. Bona Ducalia ex Jure pignoris ac ex locato condito cum suis Contractibus & sic bona fide possidentes, horrendas violentias experti, suis truculentis exemplis universo publico desuper probationem suppeditant. Haec spolia varii generis quo etiam pertinet extorta solutio iterata locarii, sunt e diametro contraria, Pactis subjectionis fundamentalibus, Formulae Regiminis, & aliis Juribus praecipuis Curlandiae uti hoc jam supra expositum est. In quamlibet harum violentiarum & contraventionum legum, in fundamentalibus & cardinalibus Juribus amissio feudi sancita est, &

vigo-

✻ ✻ ✻ ✻ ✻ ✻

vigore decretorum contra Duces Fridericum & Willhelmum la-
torum ejusmodi casus jam in Judiciis ventilati ac sententiis deci-
si sunt, & desuper sancita poena in rem judicatam abiit.

12mo. Plettenberg

IN causa Consiliarii Regiminis a Nettenberg ejusdemq; duorum
affinium, tanquam in causa debiti liquidi ex dispositione paterna
orti iustissimum Decisum & Monitorium die 9. Novembris Annò
1762. expeditum est, in quod necessario insequi debuisset man-
datum executoriali; sed Illustrissimus Dux ejusdemq; Consiliarii
Regentes aliam priori plane contrariam resolutionem dederunt
per quam non solum contra §. 18. Formulæ Regiminis & Ordi-
nationem processus, attentatum Manifestum commissum est, sed
etiam partes interesse ad causam habentes & exinde damnum sen-
tientes admodum gravatæ sunt.

13tio.

Secundum Formulam Regiminis omnes dignitates, officia & Ca-
pitaneatus non nisi indigenis bene possessionatis conferri debent;
sed contra hanc legem cardinalem Munus Cancellarii, Generoso
Joanni Ernesto a Kloppmann collatum est, qui omni modo con-
sideratus in his Ducatibus non possessionatus, ne dum bene posses-
sionatus haberi potest.

14to.

Secundum Jura Divina & humana, naturalia & civilia nemo
ex Commerciiis & contrahibus detrimentum capere, multo mi-
nus autem quisquam ex alterius calamitate & rebus afflictis vel cum
alterius danno locupletior fieri debet. Eo magis autem Princi-
pi Regimen Provinciæ habenti incumbit hæc Jura observare quo
magis ejus dignitas non ad perniciem sed ad salutem & felicitate-
tem incolarum illi collata est. Quam parum autem in nostro li-
bero statu huic officio & debito nec non pollicitationibus & pro-
mis-

missis ab Illustrissimo Principe in ejusdem adventu datis satisfiat. id demonstrant artificiose auctiones locarii bonorum Ducalium, sicut omnibus incolis hujus Provinciæ hoc notum est. Imprimis autem hoc apparet ex deductione hic adjuncta sub litera D. scopus sub hac re latens vergit in præjudicium Domini Directi & in periculum Nobilitatis, & nemini amplius luctuosus est quam illi qui tali modo suos proventus cum oppressione Patriotarum auget.

15to.

Modus procedendi contra Judicii Aulici advocatum Reichard, contrarius est intentioni Generosi Ordinis Equestris quam habuit, appellationem pro Advocatis Judicii aulici, & generaliter Securitatem pro illis personis procurando quæ illi utiliter patrocinantur, & postquam media ad hunc finem in Decisionibus Commissorialibus de Anno 1717. approbata & confirmata sunt, per incarcerationem prænominati advocati, attentatum contra hanc legem, cardinalem commissum est.

16to.

Notæ scriptæ a Celsissimis Principibus & Dominis Primæ & Confoederationis Mareschallo ad Divum Illustrissimum Dominum Oratorem extraordinarium Imperialem Russicum datæ per Illustrissimi Ducis Ernesti Joannis Plenipotentiarium Varsaviæ subsistentem procuratæ sunt, quæ tollunt rationem subjectionis & incorporationis hujus Provinciæ Serenissimæ Reipublicæ, ac Protectionem ex Pactis primævis Nobilitati competentem dubiam reddendo Dominium Supremum offendunt & adulterant fundamentum nexus cum Domino Supremo feliciter subsistentis.

17mo.

Copix militares Imperiales Russicæ in Curlandia commorantes non-

✠ ✠ ✠ ✠ ✠

non solum in Palatio Ducali in statione esse ac vigilias agere debent; sed etiam Illustrissimus Dux Ernestus Joannes his militibus hospitia assignavit in bonis allodialibus Nobilium. Quoniam autem id contrarium est, intentioni Serenissimæ & Potentissimæ Imperatricis Russiæ & declarationi per ejusdem Ministrum iteratis vicibus factæ, proinde ratio desuper reddatur prædictæ Ausæ Imperiali. Sed quia etiam hoc attentatum Juribus Nobilitatis admodum contrariatur, ratio propterea reddenda erit Domino supremo & Directo.

18vo.

LEges Cardinales & Jura Provinciæ hujus indicant quomodo Nobilitati aliquid notificari debeat, nihilominus tamen mandatum obedientiæ in lingua Germanicæ & Lettica ex ambonis publicatum est, & multi Nobiles injuriis Nominibus coram rusticis insigniti sunt. Quod eo magis acerbum est Nobilitati, quæ in adimplendis officiis erga suum Dominum Supremum & erga Patriam, veram Gloriam adipisci nititur.

19mo.

Secundum leges fundamentales & Jura ac Privilegia hujus Provinciæ Nobiles illorumq; subditi ab omnibus vestigalibus immunes sunt, & secundum lauda publica de Annis 1692. & 1746 omnia Gravamina ratione vestigalium aboleri debeant. attamen in diversis locis, ut Ka'nezelin, Bekerskrug, & Bauske à Nobilibus illorumq; subditis vestigalia exigantur, sub prætextu, trajectus ibidem noviter adornati.

20mo.

Secundum leges quidem disruptio ægeris angarensis facta, sed nunc iterum obstructus est, unde in contemptum legum publicarum gravamina eorum quorum interest renovata sunt.

-201

21mo.

21mo.

Illustrissimus Dux propria autoritate sententiam in Iudicio primæ Instantiæ Miraviensis contra mulierem propter crimen infanticidii latam sustulit, taliq; modo sibi incompetenter jus aggratandi arrogavit. Quoniam vero de ejusmodi jure, quod proprium est Regiminis absoluti in Juribus hujus Provinciæ plane nihil extat, & propterea in præjudicium salutis publicæ hæc arrogatio locum habere non potest, unde hic casus statui publico hujus Provinciæ contrariatur.

22do.

Postquam Illustrissimus Dux in celebratione Judiciorum criminalium sibi locum arrogat, illisq; assidet, & hinc videri possit, ac si in Nobilium causis criminalibus ipsi votum competeret, quod autem non solum contra usum continuum, sed etiam contra tenorem 16. §. Formulæ Regiminis certat, ubi hæc verba leguntur.

„ Nobilium causæ criminales a Iudicio Aulico Prin-
cipis, Consiliariorum adjunctis quatuor Capitaneis
Majoribus determinentur.

Unde hujus Juris prætensio est infractio Formulæ Regiminis

Quamquam probationes omnium Gravaminum præmissorum tam in eorundem expositione quam etiam in de unctionibus adjunctis contineantur, & exinde luculenter appareat quod illa nitantur contraventionibus Jurium hujus Provinciæ & imprimis pactorum primavæ subjectionis. Nihilominus Generosus Ordo Equestris admodum cupit, ut Illustrissimus Dux Ernestus Joannes de hac indubitata veritate sit convictus, & in hunc finem remedium facillimum proponit, quod in eo consistit: Ut nempe Illustrissimi Ducis Consilarii hæc gravamina articulatim cum Juribus & Privilegiis hujus

B

Pro-

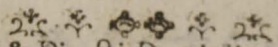
✱ ✱ ✱ ✱ ✱

Provinciae conferant, & ut inde scopus Generosi Ordinis Equestris appareat, qui non ulterius se extendit & in eo immutabiliter subsistit: ut nempe sua Jura a Majoribus laudabiliter acquisita in Posteris suos transmittere possit.

Hoc parvum opus a quo Consilarii Regiminis se non eximere possunt, justificabit omnino scopum Generosi Ordinis Equestris, quem habet & quem in suis Consultationibus necessario habere debet, nempe nullas contraventiones Jurium admittere nec ante illarum abolitionem se ulterius committere. Pactam cum hoc Illustrissimo Duce stabilitum nostrae intentioni minimè adversatur, sed potius Generoso Ordini Equestri animum addit, ut a suis officiis nec digitum recedat. Nam in hoc pacto legitur: Quod praestatio homagii ex parte Nobilitatis non prius locum habere posset, quam omnia argumenta dubiae securitatis ratione Jurium & Libertatum Nobilitatis planè sublata essent, & hinc Nobilitas non prius quam hoc prius facto uti verba ~~facti~~ sonant, de suis Legalibus officiis juratam promissionem Duci dare deberet. De omnibus his veritatibus indubitatis Illustrissimus Dux per suos Regiminis Consiliarios faciliter convinci potest, & hoc facto Nobilitas sibi promittit ab Illustrissimo Duce talem declarationem, quæ ex hac convictione proficisci debet, & quæ Generosum Ordinem Equestre ratione Jurium suorum securum reddit. Certo certius est, quod Generosus Ordo Equestris pro vindicandis suis Juribus violatis, nulla alia remedia eligere possit nec poterit, quàm quæ legibus fundamentalibus innituntur, aut per illas justificantur.

Generosus Ordo Equestris præmissa omnia confirmat, & Divinum numen invocat super innocentiam & Justitiam sui scopi & super media ad obtinendum hunc finem eligenda. Generosus Ordo Equestris expressis verbis protestatur, quod per hoc tentamen obtinendæ ab Illustrissimo Duce declarationis super hæc gravamina, nec contra officia erga Patriam aliquid præsumere, multo minus

autem

autem Juribus Supremi & Directi Domini quidquam derogare ullam intentionem habeat. Salva facultate augendi, minuendi, & corrigendi hoc corpus Gravaminum die 20. Martij Anno 1765. ex Conventu publico cum subscriptione Directoris expeditum & ad Domum Supremorum Judiciorum ritè translatum est.

Heinricus Benedictus

A Brincken

p. t. Mareschallus Deputatorum.

INTERPRETATIO GRAVAMINUM

Illustrissimo Ernesto Joanni, Curlandiæ & Semigalliæ Duci ex Conventu publico die 20. Martii Anno 1765. transmissorum.

Illustrissimus Dux sub pretextu ac si in his gravaminibus quædam essent injuriosa, & contra Supremi & Directi Domini [authoritatem], ad eadem gravamina nullam responsionem dare voluit. Quapropter necessarium est per justam interpretationem ostendere & probare, quod hæc ~~interpretatio~~ locum habere non possit.

x imputatio

Illustrissimus Dux a diuturna captivitate liberatus incunte Anno 1763. Curlandiam intrabat, ibiq; contra seriam voluntatem Domini Supremi & Directi, Regimen & omnes proventus Ducales propria authoritate & violento modo sibi arrogabat.

Divus Senerissimus Rex Augustus III. non solum per Dominos Senatores in Curlandiam missos, sed etiam per seria Mandata incolas Curlandiæ admonebat, ut juxta Mandatum obedientiæ Anni 1759. in debita perseverarent observantia, nulli pseudo Con-

vocationi parerent nec attenderent, tanquam Jurium S. R. Majestatis & Reipublicæ læsivæ, ab omni cointelligentia & correspondentiâ cum exteris quæ se referat ad res feudi abstinerent, utq; fideles se præstando, juramentis suis, Patriæ, S. R. Majestati & Reipublicæ exemplo hoc fidelitatis & strenuæ constantiæ male sentientium seductos spe privatæ alicujus utilitatis animos vincerent. Sed nihilominus multi Nobiles Illustrissimi Ducis partes sequebantur, & non solum in Conventibus à sua Illustritate indictis comparebant; sed etiam illi honagium præstabant. Multi Nobiles autem bene possessionati, contra Mandatum obedientiæ Anno 1759. emanatum, contra admonitiones Dominorum Senatorum, contra voluntatem & Mandata S. R. M. & contra fidelitatem ac obedientiam Supremo ac directo Domino debitam, juramentoq; promissam nihil committere volentes, nec in Conventibus particularibus Districtuum comparebant, neq; etiam ad Conventus Provinciales à sua Illustritate indictos suos Deputatos mittebant. Proinde Illustrissimus Dux solummodo cum Nobilibus partes ejus sequentibus Conventus publicos celebrabat, in quibus etiam nonnulla in præjudicium & damnum absentium Nobilium constituebantur. Unde maximæ dissensiones, inimicitie & persecutiones atring; oriebantur, per quas securitas & tranquillitas publica eo magis exagitabatur, quo magis Illustrissimus Dux Nobiles ad obedientiam sibi præstandam adigere volens, complures illorum officiis publicis & possessionibus spoliabat.

Omnia quæ hucusq; relata sunt acciderunt vivente & regnante adhuc Divo Serenissimo Rege Augusto III. Postquam autem per ultimas Constitutiones Illustrissimus Ernestus Joannes pro Duce Curlandiæ declaratus, & postquam Moderni Serenissimi & Potentissimi Regis Stanislai Augusti Mandatum obedientiæ hoc anno in Curlandia publicatum est, omnes Nobiles qui antea ex supra allegatis justis rationibus nullis Conventibus interesse poterant, hi

non

22. ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ 22.

non solum in Conventibus particularibus Illustrissimum comparebant; sed etiam ad Conventum Provinciale a sua Illustritate indictum & usq; ad diem 5um Martii limitatum suos Deputatos mittebant. Cum vero ex Conventu publico Illustrissimo Duci gravamina die 20. Martii transmitterentur, Illustrissimus Dux uti jam supra dictum est nullam responsionem ad ista gravamina dare voluit.

Interpretatio Gravaminum 1. & 2.

Præter alia Juribus Nobilitatis contraria, quæ in Conventione Gedanensi Anno 1737. facta continentur, etiam Illustrissimo Duci facultas concessa est bona allodialia Domûs Ducalis Kettlerianæ prævia taxatione vendendi, aut sub allodiali qualitate sibi appropriandi. Ut autem Illustrissimus Dux plenissimum Dominium istorum bonorum per Decretum aut sententiam coram judiciis Relationum S. R. Majestatis obtinere posset, non solum Anno 1738. sed etiam hoc anno currenti iterum Citationem Edictalem procuravit per quam ad instantiam Generosorum Instigatorum citati sunt omnes Domus Ducalis Kettlerianæ substantiæ prætendentes, Creditores &c. ut Documenta & instrumenta, obligationesq; quas ad bona Feudi Domumq; Ducalem Kettlerianam & Illustrissimi Ducis Ferdinandi substantiam habere prætendunt producant. Postquam autem per substantiam Domus Ducalis Kettlerianæ, & Illustrissimi Ducis Ferdinandi nihil aliud, nisi bona allodialia à Nobilibus in Curlandia coempta intelligi possunt, factis apertum & clarum est Citationis Edictalis fundamentum esse, Conventionem Gedanensem.

Quoniam autem hæc bona allodialia ad Vexillum Nobilitatis pertinent de quibus Nobilitas Domino supremo & Directo servitia equestria præstare, & alia onera publica sufferre debet. Proinde Generosus Ordo Equestris optimo Jure prætendit, ut ista bona allodialia, quæ ad feudum non pertinent iterum Nobilibus pro

✱ ✱ ✱ ✱ ✱

pro iusto pretio retrovendantur. Hinc necessario primum Gravamen contra Conventionem Gedanensem, & secundum gravamen contra Citationem Edictalem formari debuit.

Interpretatio Gravaminum 3. & 4.

In Gravamine tertio demonstratur quod Illustrissimi Ducis prima Investitura Anno 1739. obtenta fuerit illegalis, & imperfecta, ex qua non nisi jus imperfectum habebat, & in gravamine quarto exponitur, quod suæ Illustritatis Diploma Investituræ non fuerit munitum sigillo Regni, id quod tamen est contra Constitutionem Anni 1589. in qua continetur, quod Privilegia & literæ aliæ ad Livoniam pertinentes, irritæ sint, nisi habeant duo sigilla, quod etiam de Curlandia, uti parte Livoniæ intelligendum est.

Hos defectus Generosus Ordo Equestris in eum finem allegare debuit, ut demonstrare posset Illustrissimo Duci à diuturna captivitate liberato, priusquam per ultimas Constitutiones pro Duce Curlandiæ declaratus esset, non licuisse ex Jure imperfecto, contra seriam voluntatem Domini supremi & Directi propria auctoritate et violento modo Anno 1763. in Curlandia Regimen & omnes proventus Ducales sibi arrogare, incolas contra Jura & Privilegia hujus Provinciæ violentis mediis ad obedientiam sibi præstandam cogere, ac tali modo securitatem & tranquillitatem publicam turbare. Præsertim, cum secundum Decisiones Commissoriales de Anno 1717. ad Gravamen 2. eo in casu, quando Princeps iuramentum fidelitatis homagiumq; in propria persona non præstitit, Nobilitas ab obedientia Principibus investitis præstari solita absoluta sit.

Interpretatio Gravaminis 5.

Gravamen quintum agit de declaratione seu de Rescripto Anno 1739. die 19. Aprilis contra Decisiones Commissoriales ad finisram informationem obtenta.

Ad

Ad humillima petita Generosi Ordinis Equestris Curlandiæ per Constitutionem Anni 1717. certi Domini Commissarii Constituti fuerunt, qui in Curlandiam se conferebant, ibiq; secundum Constitutionem illis datum has Decisiones Commissoriales Autoritate S. R. M. & Republicæ in perpetuum legis vigorem constituiebant & promulgabant. Traditur quidem, ac si Divus Illustrissimus Dux Ferdinandus de his Decisionibus appellationem interposuisset, & contra Generosum Ordinem Equestrem sententias contumaciales obtinuisset. Sed verissimum est Divum Ducem Ferdinandum hanc appellationem non ulterius prosecutam esse, & hinc propter desertam appellationem has Decisiones Commissoriales jam a multis annis vires rei judicæ obtinuisse, priusquam adhuc Illustrissimus Dux Ernestus Joannes ullam spem hujus feudi obtinendi haberet.

Præterea: modo dictæ Decisiones Commissoriales a tempore promulgationis, hoc est ab Anno 1717. jam ultra quadraginta & octo annis in Curlandia receptæ, ac semper in pleno usu & auctoritate fuerunt, ut etiam Consilarii Supremi & omnes Capitanei Majores & Minores, nec non alii Officiales in juramentis ante ingressum officii præstandis jurare & promittere debuerint, quod Decisiones Commissoriales observare vellent. Et postquam per Constitutionem Anni 1736. omnia jura & Privilegia Curlandiæ sine ulla exceptione confirmata sunt, planè nullum est dubium sub hac generali confirmatione, etiam has Decisiones Commissoriales contineri.

Post hanc Confirmationem nomine Illustrissimi Ducis Ernesti Joannis, supra allegata declaratio sive Rescriptum ad sinistram informationem Anno 1739. die 19. Aprilis procuratum est, & quidem illo tempore, quo Illustrissimus Dux nondum erat investitus, & hinc nullum jus agendi habuit. Nam ejus prima investitura postmodum die 11. Junii eodem 1739. Anno per ejus Legatum obtenta est.

Por-

✱ ✱ ✱ ✱ ✱

Porro etiam traditur, ac si in his Decisionibus Commissoria-
libus quædam in derogationem Jurium Regalium à Supremo Do-
mino Ducibus Curlandiæ concessorum continerentur; sed hoc asser-
tum nunquam probari potest. Nam omnia Regalia sunt expres-
sa in Diplomatis seu literis investituræ Ducalis, ut & in For-
mula Regiminis; quæ autem in his monumentis non inveniuntur, illa
Duces Curlandiæ sibi de jure arrogare non possunt. Et in sæpe
commemoratis Decisionibus contra hæc Regalia plane nihil con-
stitutum est.

Interpretatio Gravaminis 6.

Quoniam Illustrissimus Dux ad sinistram informationem Re-
scriptum obtinuit, ut ipsi licitum esset Petroburgi manere itiq; Cur-
landiæ Regiminis munia administrare, & quoniam hoc erat dire-
cte contra Formulam Regiminis §. 4. proinde Generosus Ordo
Equestris hoc ipsum silentio præterire non potuit.

Interpretatio Gravaminis 7.

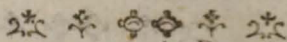
In hoc gravamine ostenditur periculum in quo tum temporis
Nobiles ratione Jurium, & Privilegiorum suorum versabantur, cum
Illustrissimus Dux Dignitatem Regentis Imperii Russici gerebat

Interpretatio Gravaminis 8.

Per lapsum, ejusq; circumstantias in hoc *quo*. gravimine ex-
pressas nihil aliud intelligi potest: nisi Illustrissimi Ducis degradatio à
Dignitate Regentis Imperii Russici, & sententia condemnatoria in
Supremo Judicio Petroburgi Anno 1741. contra illum lata. Hæc
sententia condemnatoria cum gravibus imputationibus & rationi-
bus decidendi per edictum ~~Imperialis~~ Anno 1741 die 17. A-
prilis stili veteris emanatum, & Typis impressum undiq; publica-
tum & ad huc in complurium manibus est, ac in diversis libris hi-
storicis reperitur.

Interpretatio Gravaminis 9.

In Constitutione Anni 1736. constitutum est, quod noviter in
seu-

feudandus Dux Curlandiæ bona, mensæ Ducalis debitis quibus onerata erant liberare, & in rem ac utilitatem feudi reluere deberet. Illustrissimus Dux quidem ab initio magnam partem horum debitorum exsolvebat, sed non diu postea insequabatur ejusdem infortunium, & Aula Imperialis Russiæ propter maximas prætensiones, ex supra allegata sententia condemnatoria promanantes, majorem partem bonorum mensalium Domus Ducalis Curlandiæ sub titulo sequestris occupabat, illorumq; proventus per octodecim annorum feriem suos faciebat. Unde in hoc gravamine dicitur, quod debita privata majorem in partem exsoluta, in debita publica status transmutata, & quod Domus Ducalis Curlandica, loco in rem, tunc in detrimentum feudi implicata fuisset. Maximum enim periculum aderat: ne hæc Provincia a Supremo & Directo Dominio S. R. Matis & Serenissimæ Reipublicæ Poloniæ plane avelleretur.

Interpretatio Gravaminis 10.

Et si propter rationes in Gravamine tertio & quarto supra allegatas Illustrissimus Dux ab omnibus violentiis abstinere debuisset; attramen his non obstantibus Illustrissimus Dux propria Authoritate & violento modo Regimen, & omnes proventus Ducales hujus Provinciæ occupavit, taliq; modo spoliū commisit. Hoc gravamen Generosus Ordo Equestris propter sequens gravamen undecimum formare debuit.

Interpretatio Gravaminis 11.

Nam si Illustrissimus Dux Regimen & omnes proventus Ducales propria authoritate non occupasset, non habuisset occasionem per violenta media incolas Curlandiæ ad obedientiam sibi præstandam cogere, Nobiles sine justa legitimaq; causa, & sine Judicio officiis publicis privare, alios Nobiles bonorum Ducalium bonæ fidei possessores spoliare, & deniq; alios ad iteratam solutionem locarii adigere, ac contra Jura & Privilegiâ Nobilitatis, ut & con-

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

tra justitiam & æquitatem maxima damna Nobilibus inferre.

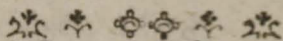
Interpretatio Gravaminis 12.

Secundum Jura Curlandica in debitis liquidis & manifestis non Processus Ordinarius sed processus executivus locum habere debet. Generosus a Plettenberg Consiliarius Regiminis detrectabat suis fororibus Germanis sive illarum liberis legata a Patre relicta exsolvere. Quoniam vero hoc erat debitum liquidum, ex dispositione Paterna ortum, proinde ad illum expediebatur Mandatum Monitorium die 9. Novembris Anno 1763 extraditum. Ut intra tempus lege determinatum legata exsolveret, sub comminatione, quod in casum inobedientiæ Mandatum executionis contra illum emanaret. Quapropter secundum normam processus executivi, elapsis fatalibus necessario expediri debebat Mandatum executionis; sed Illustrissimus Dux ad petita Generosi a Plettenberg dedit Resolutionem priori Mandato Monitorio directè contrariam & hanc causam liquidam ad Judicium ordinarium remittebat. Quia vero statui publico maxime damnosum est quod causæ, in quibus nulla probatio amplius requiritur in judicio ordinario per longum tempus ventilari & cum maximis sumptibus usq; ad Supremam Instantiam per appellationem protrahi possint. Proinde ex hac ratione gravamen duodecimum formari debuit.

Interpretatio Gravaminis 13.

Non solum secundum Formulam Regiminis §. I. Officia publica Nobilibus bene possessionis conferri debent; sed etiam in Decisionibus Commissorialibus de annò 1717. ad Gravamen 12. hæc lex renovata, & simul constitutum est: quod omnes officiales juxta leges & consuetudines patriæ, tempore collationis & subeundi officii jam debeant esse bene possessionati, Etne impossessionatis officia conferantur sub nullitate prohibitum est. Quoniam vero Generosus a Klopman, nullas possessiones habens in Cancellarium denominatus est, nullum est dubium ejus officium laborare vitio nullitatis.

Tra-

Traditur quidem, ac si Generosus a Klopman: postea quam hoc Gravamen contra illum formatum fuit, sibi quandam possessionem pignoratitiam comparaverit. Sed hoc est contra legem, quæ vult ut Officiales tempore collationis jam sint bene possessionati. Notissima etiam est Regula Juris; quidquid ab initio fuit vitiosum seu invalidum, illud ex post facto convalescere nequit. Præterea possessio pignoratitia est possessio temporaria, propter quam nemo bene possessionatus haberi potest.

Proinde hoc gravamen aliter aboleri non potest nisi Officium Cancellariatus secundum Formulam Regiminis §. 2. alii Nobili Viro docto, ad obeundum sustinendumq; illud munus idoneo, & bene possessionato conferatur.

Interpretatio Gravaminis 14.

Non solum Illustrissimi Duces anteriores Stirpis Kettlerianæ ab antiquis temporibus Generoso Ordini Equestri promiserunt quod bona Ducalia Nobilibus administranda dare, aut cum contractu locati conducti conferre vellent; sed etiam Illustrissimus Dux Ernestus Joannes, in Pacto cum Nobilitate annò 1737. inito: iterum promisit, quod bona Ducalia non nisi Nobilibus concedere vellet.

Illustrissimus Dux quidem hæc bona cum Contractibus locati conducti Nobilibus confert, sed non nisi plus offerentibus, & quia per subornatas personas ultra modum plus licitatur, Nobiles in possessione istorum honorum existentes propriasq; possessiones non habentes summamlicitam cum maximo damno quoq; offerre, aut huic flebili beneficio renunciare debent. Necesse est itaq; ut Nobiles subinde pauperiores fiant, & tandem plane ad incitas redigantur.

Interpretatio Gravaminis 15.

Advocati aulici sunt Patroni causarum qui Nobilibus coram Judiciis patrocinantur, illisq; a consiliis sunt, & quibus Nobiles sua documenta & acta concedunt, unde admodum necessarium est, ut

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

hi Advocati omni modum habeant securitatem, ne propter metum illis injectum Nobiles eorum Patrocinio destituantur, & ne etiam Documenta illis concredita periculo subsint. Quoniam vero Illustrissimus Dux propter admodum levem causam Advocatum aulicum Reichart incarcerare jussit, proinde Generosus Ordo Equestris se gravatum sensit.

Interpretatio Gravaminis 16.

Gravamen decimum sextum est directum contra Illustrissimi Ducis Plenipotentiarium, Varaviae subsistentem. Siquidem in Curlandia relatum est, ac si modo dictus Plenipotentarius istas notas de quibus in hoc gravamine mentio facta est procurasset.

Interpretatio Gravaminis 17.

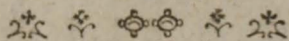
Secundum Privilegia Nobilitatis hujus Provinciae Illustrissimis Ducibus nulla facultas competit: Nobiles ullo onere aggravare. Quoniam vero Illustrissimus Dux non dubitavit militibus Russicis qui in ejusdem Palatio in statione esse & excubias agere debent, hospitia in bonis allodialibus Nobilium assignare, proinde Nobilitas jam in duobus Conventibus publicis desuper conquesta est. Sed Illustrissimus Dux nihilominus adhuc ulterius pergit, praedicto modo Nobiles aggravare.

Interpretatio Gravaminis 18.

Mandatum obedientiae non solum in Germanica sed etiam letica lingua ex ambonis publicatum est, in nullum alium finem quam ut Nobiles qui antea ex justis rationibus ad voluntatem suae Illustritatis se conformare non potuerunt tanquam refractarii qui poenas promeruissent, coram hominibus plebejis & rusticis publice perstringerentur, quapropter desuper gravamen formari debuit.

Interpretatio Gravaminis 19.

In Gravamine decimo nono Generosus Ordo Equestris conque-

queritur, quod contra Jura & Privilegia hujus Provinciæ nova ve-
tigalia constituta sint.

Interpretatio Gravaminis 20.

In legibus Curlandiæ in usum Nobilitatis constitutis prohibi-
tum est, effluxum ex stagnis ad piscandum cuilibet, liberis, molen-
dino aut alio obstaculo præpedire, quo minus pisces liberimum ac-
cessum & recessum habere possint. Illustrissimus Divus Dux Fride-
ricus Casimirus in effluxu liberi Stagni Angarensis, molendinum a-
quaticum ad usum Officinæ ferrariæ poni curavit. Quoniam et-
iam modo dictum Stagnum Angarense quotannis se magis exten-
dit, & circumcirca agros, prata & silvas inundationibus absorbet, No-
biles quorum bona hoc stagnum attingit, & qui exinde magna da-
mna sentiunt, crediderunt, ac si molendinum in effluxu hujus sta-
gni positum, aquæ effluxum ex stagno præpediret, & quod ex hac
causa inundationes orirentur. Quapropter prædicti Nobiles jam ab
Annò 1684. sæpius in Conventibus publicis contra prædictum mo-
lendinum conquesti sunt, & constantissime urserunt, ut hoc molen-
dinum & omnia opera in effluxu stagni posita tollerentur. Ex qua
ratione Generosi Consiliarii Supremi Regentes aliquot ab hinc an-
nis debuerunt Mandatum dare: ut hoc molendinum cum omnibus
operibus in effluxu stagni positis toleretur. In hoc Gravamine vi-
gesimo autem Nobilitas iterum conqueritur, ac si modo dictus efflu-
xus ex stagno Angarensi denuo obstructus esset.

Interpretatio Gravaminis 21.

Omnia Regalia Illustrissimorum Ducum Curlandiæ, in literis
Investiturarum Ducalium, ut & in Formula Regiminis expressa sunt.
De jure autem homines facinorosos & per sententiam Judicis con-
demnatos, a poena illis adjudicata liberandi sive aggratiandi nihil
reperitur. Quoniam vero Illustrissimus Dux, hoc jus aggrati-
andi, occasione mulieris propter crimen infanticidii condemna-
tæ exer-

✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱

tæ exercuit, proinde Nobilitas in gravaminibus desuper mentionem facere non intermittere voluit.

Gravamen 22.

Hoc gravamen per se clarum est & nulla interpretatione indiget.

Gravamina 6, 7, 8, & 9, concernunt quidem res gestas præteritorum temporum, de quibus dici posset, quod factum infectum fieri nequiret. Quoniam vero Generoso Ordini Equestri Curlandix secundum Jura Cardinalia hujus Provinciæ incumbit, conjunctim cum Illustrissimo Duce pro communi salute Patriæ curam agere, ac omnia pericula & præjudicia avertere, proinde omnino necessarium fuit has res gestas anteriorum temporum, quæ in periculum & præjudicium hujus Provinciæ acciderunt, inter gravamina referre, ne futuro tempore periculosa præjudicia exinde oriantur, & ut nemo allegare possit, ac si hæc attentata contra Jura & Privilegia hujus Provinciæ præsumpta tacendo approbata fuissent.

Hæc Interpretatio Gravaminum satis superq; demonstrat & probat, quod in illis plane nihil injuriosi, neq; aliquid contra Supremi & Directi Domini Authoritatem contineatur, & quod Illustrissimus Dux absq; ulla ratione hæc Gravamina abolere, & responsionem ad illa dare recusaverit.

